

10.4. 2006 Zn: 15/006/06

Věc: změna diagnostických algoritmů a odběrového systému pro pacienty s podezřením na diagnózu diabetes mellitus

Vážený kolegové,

i když jsme Vás o níže uvedených změnách před několika měsíci částečně informovali, zjistili jsme, že některé skutečnosti nejsou plně dodržovány, proto je níže opakujeme a žádáme Vás v níže uvedeném o spolupráci:

Na základě platných doporučení České diabetologické společnosti a České společnosti klinické biochemie ČLS JEP (viz <http://www.cskb.cz/Doporuceni/DM.htm>) Vás žádáme, abyste akceptovali a provedli následující změny:

Diagnostika DM (IFG) (použitý materiál)

Diagnostikovat DM lze pouze pomocí stanovení **glykémie z žilní plasmy**, zkumavka s přísadou EDTA/NaF (použití jiného materiálu není přípustné) ! Prakticky to znamená, že **vzorek MUSÍTE odebrat (pouze žilní krev) do zkumavek kat. číslo 05.1073 (žlutý vršek, S-Monovette, Saerstedt)**. Zkumavky dodáme kdykoliv na požádání z naší ambulance.

Vzorek je nutno dopravit do 60 min (k separaci od krvinek) do jakékoliv laboratoře, kde je provedena centrifugace (tento termín by měl být, na základě našich znalostí a zkušeností u všech našich klientů dodržen bez problémů)..

Diagnostika DM (IFG) (cílové hodnoty)

1. *glykémie < 5,6 mmol/l nalačno* je hodnocena jako normální nález
2. *glykémie = > 5,6 mmol/l nalačno* je hodnocena jako hyperglykémie nalačno (IFG)
3. *glykémie > 7,0 mmol/l nalačno* je hodnocena jako diabetes mellitus (DM).
Tuto diagnózu je nutno verifikovat opakovaným měřením !

Diagnostika DM pomocí oGTT

Obecně lze říci, že se od oGTT jako diagnostického nástroje upouští, a to především z důvodu

zavedení termínu IFG a také pro jeho nedostatečnou robustnost. Nicméně, je indikován stále u žen v graviditě a při diagnostických nejasnostech.

Změna postupu provádění oGTT

Dospělý pacient (neplatí pro gravidní ženy):

Provádíme standardně **POUZE DVA odběry** (před zátěží a po vypití roztoku, který obsahuje 75 g glukózy), **VŽDY JE NUTNO JE PROVÉST ZE ŽÍLY** a do výše uvedených zkumavek (žlutý vršek, S-Monovette, Saerstedt, katalogové číslo 05.1073).

Hodnocení:

- glykémie => 7,8 – < 11,1 mmol/l za 2 hodiny je vyšetření hodnoceno jako porucha glukózové tolerance
- glykémie => 11,1 mmol/l za 2 hodiny je vyšetření hodnoceno jako diabetes mellitus

Gravidní žena:

Indikována je pouze pacientka, která má glykémii < 5,6 mmol/l. V případě vyšších hodnot je automaticky zařazena do skupiny s gestačním DM - IFG.

Na žádanky k vyšetření u těhotných prosím pište hodnoty glykémie, které jste měřili ve Vaší ambulanci. Pokud nejsou pacienti odesláni s hodnotami glykémie v anamnéze bude automaticky v naší diabetologické ambulanci vyšetřena glykémie nalačno a test proveden pouze v případě hodnot < 5,6 mmol/l.

Provádíme **POUZE TŘI odběry** (před zátěží a po vypití roztoku, který obsahuje 75 g glukózy), **VŽDY JE NUTNO JE PROVÉST ZE ŽÍLY** a do výše uvedených zkumavek (žlutý vršek, S-Monovette, Saerstedt, katalogové číslo 05.1073).

Hodnocení:

- > 7,7 mmol/l za 2 hodiny je vyšetření hodnoceno jako DM.

Pokud již má pacient diagnózu DM nebo IFG stanovenou a provádíte pouze monitorování jeho kompenzace lze připustit jakýkoliv materiál a jakýkoliv způsob odběru, nicméně v případě nejasnosti mezi DM a IFG je opět potřeba mít na zřeteli uvedené doporučení.

Pokud nebudeme schopni některého pacienta na základě uvedených algoritmů správně diagnostikovat provedeme navíc ještě 7-bodový oGTT tak, jak jsme jej prováděli dříve (s výpočtem absorpční a eliminační konstanty, resp. clearance glukózy). Předpokládáme však, že toto vyšetření však budeme vymezeno pouze pro velice úzký okruh pacientů.

s pozdravem, těšíme se na spolupráci s Vámi

David Stejskal

